

A gyógyszergazdálkodás alapjai

Dr. Erdősi Viktor

Közvetlen lakossági gyógyszerellátás

- „Azon egészségügyi szolgáltatási tevékenységek összessége, amely során a gyógyszertár a gyógyszert beszerzi, készletezi, kiszolgáltatja és az alkalmazásával összefüggő szakmai információt közvetlenül vagy házhozszállítás útján közvetetten, a lakosság részére biztosítja, továbbá az interneten igényelt gyógyszerek kiszolgáltatása és házhozszállítása.”
(Gyftv.3.§21.)

Közvetlen lakossági gyógyszerellátás

Tehát:

- egészségügyi szolgáltatás
- gyógyszerekre vonatkozik
- gyógyszertárak végzik
- Beletartozik: a **házhoz szállítás** és az **internetes** gyógyszer-értékesítés
- nem tartozik bele: a **gyógyszertáron kívüli** gyógyszerforgalmazás, az **intézeti** (fekvőbeteg) gyógyszerellátás

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- Legyen gyógyszertár
- Legyen nyitva
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- Legyen benne szakember
- A szakember legyen felkészült és **tájékoztasson**
- A gyógyszer legyen megfizethető

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Gyógyszer-politikai elvárások:

- Gyógyszerbiztonság
- Ellátásbiztonság
- Szolgáltatásminőség
- Költséghatékonyság

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- **Legyen gyógyszertár**
- Legyen nyitva
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- Legyen benne szakember
- A szakember legyen felkészült és tájékozott
- A gyógyszer legyen megfizethető

Gyógyszertár

A gyógyszertár **egészségügyi** szolgáltatást végző egészségügyi intézmény. Gyógyszertár közforgalmú, intézeti, fiók-és kézigyógyszertári formában működhet.

- **Közforgalmú gyógyszertár:** a lakosság közvetlen és teljes körű gyógyszerellátását biztosító olyan egészségügyi intézmény, amely a teljes körű gyógyszerellátás keretében **magisztrális** gyógyszerkészítést is végez
- **Fiókgyógyszertár:** a közforgalmú gyógyszertár **részeként** működő, de azzal nem azonos telephelyű, vagy **mozgó** egységként működtetett, a lakosság közvetlen gyógyszerellátását biztosító egészségügyi intézmény
- **Kézi gyógyszertár:** a háziorvos, házi gyermekorvos (a továbbiakban: háziorvos) gyógyító munkájához szükséges, a gyógyszerek meghatározott körét szolgáltató ellátási forma
- **Intézeti gyógyszertár:** a fekvőbeteg-gyógyintézet részeként működő, annak teljes körű gyógyszerellátását végző egészségügyi intézmény, mely szaktevékenységként közvetlen lakossági gyógyszerellátási feladatokat is végezhet

A gyógyszerértár definíció változásai

- **1994. évi LIV. tv. (2006-ig)** A gyógyszerértár a gyógyszerellátásra irányuló egészségügyi szolgáltató –ide értve a gyógyszerkiskereskedelmet is –tevékenységet végző egészségügyi intézmény. A gyógyszerértár közforgalmú, fiók, intézeti és kézi gyógyszerértárként működhet.
- **2006. évi XCVIII. tv. (gyógyszer-gazdaságossági törvény)** A gyógyszerértár egészségügyi szolgáltató és kiskereskedelmi tevékenységet végző egészségügyi intézmény. Gyógyszerértár közforgalmú, intézeti, fiók-és kézigyógyszerértári formában működhet.
- **2011. január 1-től** A gyógyszerértár egészségügyi szolgáltató és kiskereskedelmi tevékenységet is végző egészségügyi intézmény. Gyógyszerértár közforgalmú, intézeti, fiók-és kézigyógyszerértári formában működhet.
- **2013. január 1-től** A gyógyszerértár egészségügyi szolgáltatást végző egészségügyi intézmény. Gyógyszerértár közforgalmú, intézeti, fiók-és kézigyógyszerértáriként működhet.

A gyógyszerár egészségügyi feladata

- a lakosság gyógykezeléséhez kapcsolódó gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és a gyógyszerárban forgalmazható egyéb termékek helyes alkalmazásra vonatkozó **teljes körű tájékoztatással** történő kiszolgáltatása,
- az e termékekkel kapcsolatos, a betegségek megelőzését szolgáló, a betegekkel történő együttműködést megvalósító **felvilágosító, tanácsadó szolgáltatás**,
- a helyes és eredményes gyógyszeres terápia elősegítése, követése, valamint a
- prevencióban, népegészségügyi programokban való részvétel

Gyógyszertár

- Hol létesíthető?
- Ki létesítheti?
- Ki engedélyezi?
- Ki működteti?
- Milyen feltételei vannak a működtetés engedélyezésének

HOL?

- Új közforgalmú gyógyszertárt a gyógyszergazdaságossági törvény rendelkezései szerint **csak országos pályázat** alapján lehet létesíteni. Ennek kiírását elsősorban a **települési önkormányzatok kezdeményezhetik**, de a meghatározott körülmények fennállása esetén az **OGYÉI hivatalból is intézkedik**.
- Ahol **még nincs közforgalmú** gyógyszertár, vagy ahol már legalább egy közforgalmú gyógyszertár működik. Az ő esetükben csak akkor lehet pályázatot kiírni, ha a törvényben előírt **demográfiai korlát** azt megengedi. (50.000 fő felett 4000 lakosonként, 50.000 fő alatt 4500 lakosonként)

A kérelem kötelező elemei:

- Tartalmaznia kell az új gyógyszerár:
 - típusát,
 - helyét,
 - tervezett szolgálati rendjét,
 - forgalmazási körét

A pályázati kiírás elemei:

- az új gyógyszertár létesítésének **helye** (település/kerület),
- a gyógyszertár megnyitásának **legkésőbbi időpontja**,
- a **szolgálati rendre** vonatkozó minimális elvárás,
- a speciális elvárások (a vagyoni biztosíték összege, a **többletszolgáltatásokra** vonatkozó elvárások),
- pályázathoz csatolandó **dokumentumok** köre
- a gyógyszertár műszaki **tervdokumentációje**

A pályázat kötelező elemei:

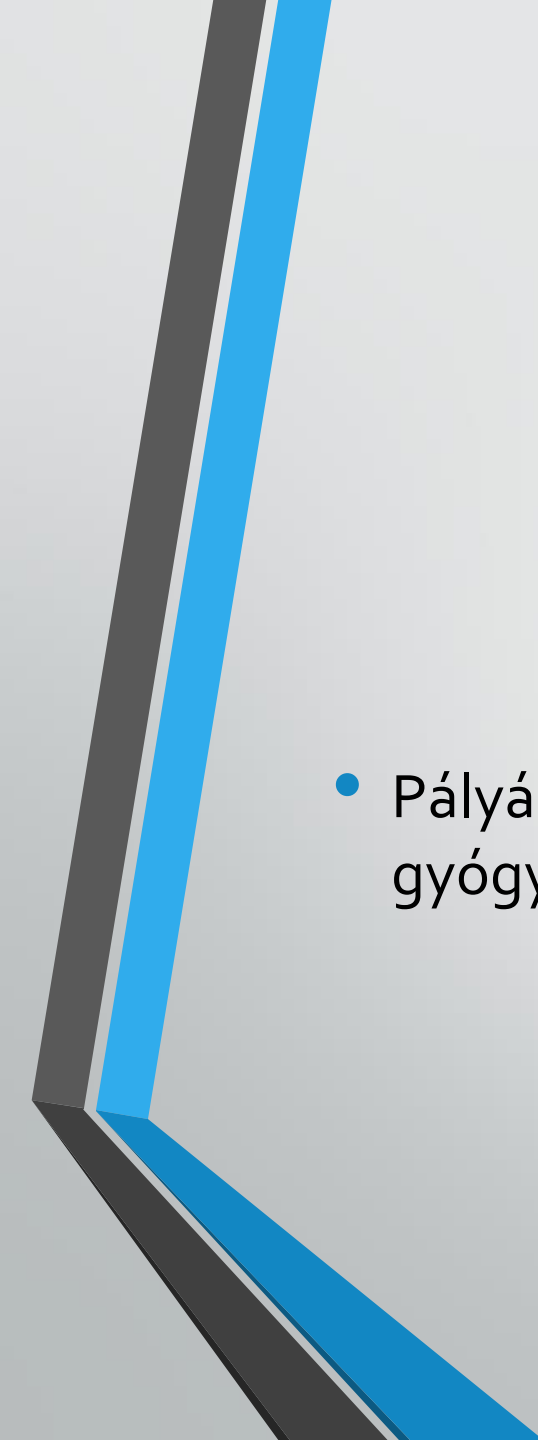
- Nyilatkozatot arról, hogy a kérelmező **megfelel a Gyftv. 56. §-ában foglalt feltételeknek**, valamint arról, hogy a gyógyszerár létesítési engedélyének kézhezvételét követő **öt napon belül a személyi jog iránti kérelmet az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézethez (OGYÉI) benyújtja**
- Cégekivonat, társasági szerződés (50%-os gyógyszerészi tulajdonhányad bizonyossága miatt is!)

A pályázat kötelező elemei:

- A gyógyszertárnak helyet adó épületre vonatkozó **hatályos tulajdoni lap**
- A pályázat benyújtásának határnapja

Ki nyer ha több pályázó akad?

- **Fiókgyógyszertár** vagy fiókgyógyszertárak működtetését vállal
- Hosszabb nyitvatartást, **ügyeletet** vállal
- Ha működő gyógyszertár és az általa létesítendő közforgalmú gyógyszertár közötti, adott településen belüli, közúton mért legkisebb távolság több mint 1,5 km
- **Házhozszállítás, nem sorozatgyártású gyógyászati** segédeszközök forgalmazása, betegspecifikus gyógyszerészeti gondozás vállalása.
- Ha mindenki megfelel mindennek: **Ki adta be előbb?**

Ki?

- Pályázatot **személyi joggal rendelkező** vagy személyi jogra jogosult gyógyszerész nyújthat be

KI?

Vezető:

- Csak **gyógyszerész** (a kézigyógyszertár kivételével), aki **magyar egyetemen** gyógyszerészi diplomát szerzett (vagy külföldi honosított/egyenértékű/elismerték)
- Ha külföldi állampolgár: igazolja **jártasságát a magyar nyelvben**, szerepel a működési nyilvántartásban.
- Nem lehet gyógyszertár vezetője: **cselekvőképességet kizáró/korlátozó rendelkezés**, gondnokság alatt áll, **bíróság jogerősen eltiltotta** a gyógyszerészi foglalkozástól.
- A közforgalmú gyógyszertárat (kivéve hatósági vagy felelős vezető esetét) a **személyi jogos gyógyszerész (köteles) vezet(n)i**.

Ki engedélyezi?

- Pályázatot az önkormányzat kérésére vagy hivatalból írja ki a OGYÉI
- ÁNTSZ bírálja el

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- **Legyen gyógyszertár**
- Legyen nyitva
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- Legyen benne szakember
- A szakember legyen felkészült és tájékozott
- A gyógyszer legyen megfizethető

Közforgalmú gyógyszerár létesítésének tárgyi követelményei:

- A közforgalmú gyógyszerárnak szélfogóval vagy légzsilippel vagy légfüggönnyel ellátott **akadálymentes** betegforgalmi és ettől elkülönített **gazdasági bejárattal** kell rendelkeznie.
- Ügyeleti vagy készenléti időben a gyógyszer kiszolgáltatás **kiadó ablakon** keresztül is történhet.
- A homlokzaton a „**Gyógyszerár**” feliratot jól látható helyen kell elhelyezni.

Közforgalmú gyógyszerár létesítésének tárgyi követelményei:

- Jól látható helyen és jól olvasható módon jelezni kell a **szolgálati rendet, elérhetőséget**, valamint a **legközelebbi folyamatosan nyitva tartó**, vagy készenléti, ügyeleti szolgálatot teljesítő közforgalmú gyógyszerár nevét, címét, telefonszámát, valamint az ügyelet, készenlét kezdő és befejező időpontját, továbbá a legközelebbi **felnőtt és gyermekorvosi ügyelet** címét, telefonszámát.

Közforgalmú gyógyszerár létesítésének tárgyi követelményei:

- közforgalmú gyógyszerár hasznos alapterülete legalább 80 m² legyen
- officina: minimum 20 m²
- laboratórium: minimum 12 m²
- raktár minimum: 10 m²
- ül a közforgalmú gyógyszerárban tanácsadó helyiséget vagy
- helyiségrészt, mosogatót, valamint adminisztrációs, ügyeleti és szociális célra szolgáló helyiségeket kell biztosítani

Közforgalmú gyógyszertár létesítésének tárgyi követelményei:

Officina: világos, száraz, fűthető és szellőztethető, valamint padozata résmentes. A gyógyszertár officinájában a gyógyszerkiadást oly módon kell biztosítani, hogy a betegek egymásról illetéktelenül **ne juthassanak betegségükkel összefüggő információhoz**. Az officinában a **várakozás helyét** ennek megfelelően jól láthatóan kell jelezni. Jól látható helyen ki kell függeszteni a **gyógyszertár működési engedélyét**. Az officinában **ivóvizet** és ehhez poharat kell biztosítani.

Fiókgyógyszertár létesítésének tárgyi követelményei:

- A fiókgyógyszertár hasznos alapterülete - a mozgó fiókgyógyszertár kivételével - **minimum 25 m²**
- A fiókgyógyszertár bejáratánál fel kell tüntetni az **ellátó közforgalmú** gyógyszertár nevét, címét és elérhetőségét, továbbá szolgálati rendjét.
- A fiókgyógyszertárnak **nem kell elkülönített gazdasági** bejárattal rendelkeznie
- Ha követelményeknek nem felel meg, **gyógyszerkészítés nem végezhető.**

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- Legyen gyógyszerertár
- **Legyen nyitva**
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- Legyen benne szakember
- A szakember legyen felkészült és tájékozottasson
- A gyógyszer legyen megfizethető

Legyen nyitva – Szolgálati rend

- az az időtartam, amely alatt a **gyógyszertár gyógyszerkiadási és gyógyszerkészítési tevékenységet végez**, ideértve a nyitvatartási, készenléti és ügyeleti időt

- A gyógyszerértár működtetője a közforgalmú és a fiókgyógyszerértárban nyitvatartási és ügyeleti időben **gyógyszerészeti jelenlétet biztosítani köteles**.
- Ügyeleti vagy készenléti időben a gyógyszer kiszolgáltatás **kiadó ablakon** keresztül is történhet.
- A közforgalmú gyógyszerértár betegforgalmi bejáratánál jól látható helyen és jól olvasható módon jelezni kell a szolgálati rendet, elérhetőséget, valamint a legközelebbi folyamatosan nyitva tartó, vagy készenléti, ügyeleti szolgálatot teljesítő közforgalmú gyógyszerértár nevét, címét, telefonszámát, valamint az ügyelet, készenlét kezdő és befejező időpontját, továbbá a legközelebbi felnőtt és gyermekorvosi ügyelet címét, telefonszámát.
- A **mozgó** fiókgyógyszerértár **nyitvatartási idejét** az ellátandó települések **orvosi rendelésének figyelembevételével kell meghatározni**. A mozgó fiókgyógyszerértár működési engedélyben foglalt szolgálati rendjét a közforgalmú gyógyszerértár működtetője az ellátott település(ek)en a helyben szokásos módon, lehetőség szerint az orvosi rendelő épületében (épületén) és/vagy a település önkormányzatának épületében (épületén) közzéteszi.

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- Legyen gyógyszerertár
- Legyen nyitva
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- **Legyen benne szakember**
- A szakember legyen felkészült és tájékozott
- A gyógyszer legyen megfizethető

Létszámnormák

A közforgalmú gyógyszertár működtetője

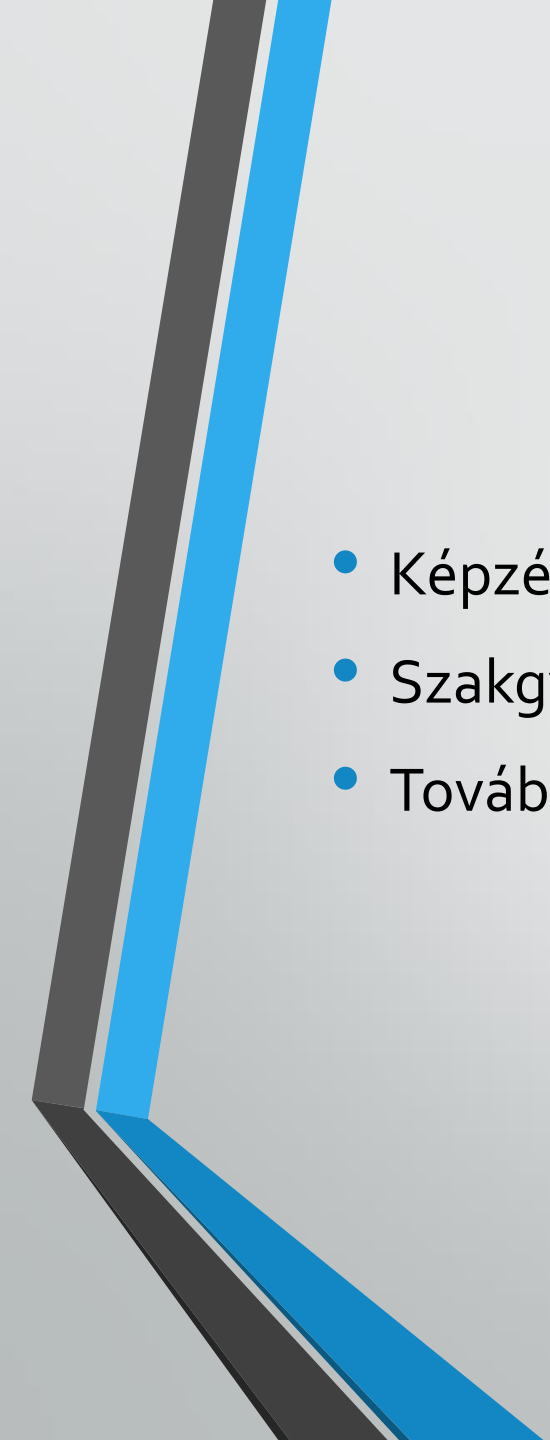
- heti 40 órát meg nem haladó nyitva tartás esetén legalább **1gyógyszerészből**,
- heti 40 órát meghaladó, de heti 48órát meg nem haladó nyitva tartás esetén legalább **1 gyógyszerészből és 1 expediáló** szakasszisztensből,
- heti 48 órát meghaladó, de heti 60 órát meg nem haladó nyitva tartás esetén legalább **2 gyógyszerészből és 1 asszisztensből** –amelyből legalább **1 gyógyszerkiadó** szakasszisztens –,
- heti 60 órát meghaladó, de heti 70órát meg nem haladó nyitva tartás esetén legalább **3 gyógyszerészből és 3 asszisztensből** –amelyből legalább **2 gyógyszerkiadó** szakasszisztens –,
- heti 70 órát meghaladó nyitva tartás esetén legalább **4 gyógyszerészből és 4 asszisztensből** – amelyből legalább **2 gyógyszerkiadó** szakasszisztens –, álló szakszemélyzetet köteles foglalkoztatni.

- Amennyiben a tárgyévet megelőző félévben a gyógyszertárban befogadott vények száma havi átlagban **gyógyszerkiadásra jogosult személyenként meghaladja a háromezret**, úgy a gyógyszertár működtetője az (1) bekezdésben foglalt létszám felett **háromezer vényenként további egy fő gyógyszerész vagy szakasszisztens** foglalkoztatását köteles biztosítani.

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- Legyen gyógyszerertár
- Legyen nyitva
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- Legyen benne szakember
- **A szakember legyen felkészült és tájékozott**
- A gyógyszer legyen megfizethető

-
- Képzés
 - Szakgyógyszerész-képzés
 - Továbbképzés –kötelező 250 pont / 5 év

A közvetlen lakossági gyógyszerellátással kapcsolatos elvárások

Logisztikai (ellátási) elvárások:

- Legyen gyógyszerértár
- Legyen nyitva
- Legyen benne gyógyszer (és egyéb termék)
- Legyen benne szakember
- A szakember legyen felkészült és tájékozott
- **A gyógyszer legyen megfizethető**

Árrés megfontolások

- Fixált sávós árrések
- OTC és egyéb készítmények árréstartalma
- Gyógyszerek támogatása
- Gyógyszertárak működésének támogatása (generikus ösztönző rendszer, **működési célú támogatás, nagykereskedői visszatérítés**)

A gyógyszertár legyen a gyógyszerészé

- 2014. január 1-ig 25%-ot meghaladó, 2017. január 1-ig 50%-ot meghaladó gyógyszerészi tulajdoni hányad kell.
- Ennek hiányában:
 - 2014. január 1-től a közfinanszírozási szerződést fel kell mondani
 - 2017. január 1-től a gyógyszertár működési engedélye megszűnik

A gyógyszertár legyen a gyógyszerészé

- A 2011. január 1.-én működő gyógyszertári lánc nem növekedhet
- 2011. januártól **gyógyszergyár és gyógyszer-nagykereskedő** gyógyszertári tulajdont –sem közvetlenül, sem közvetett módon –**nem szerezhet**
- **Off-shore** cégek kizárva 2011. május 31-től

A gyógyszertár legyen a gyógyszerészé

- Négyenél több gyógyszertárban
 - 2011. januártól gazdasági társaság
 - 2012. júliustól **magánszemély nem szerezhethet tulajdont**
- A gyógyszerészi tulajdonhányadba beszámít
 - a személyi jogos gyógyszerész
 - a „bent” dolgozó gyógyszerész
 - a **gazdasági társaságban tulajdonhányaddal rendelkező** gyógyszerész feltéve, hogy 4-nél nem több gyógyszertárban tulajdonol
- **Elővásárlási jog biztosítása** minden gyógyszertári tulajdonhányad átruházás esetén (2013. július 6-tól)

A gyógyszerértári szakember **szakmai önállósága**

- A gyógyszerértárat működtető gazdasági társaság
 - a gyógyszerértár szakmai vezetését, irányítását, valamint
 - a gyógyszerértárban szakellátási feladatokat ellátó szakembereket gyógyszerellátással kapcsolatos szakmai kérdésekben, így
 - a gyógyszerek kiadása, eltartása,
 - a gyógyszerekkel kapcsolatos betegtájékoztatási és kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó tevékenység tekintetében

nem utasíthatja. Az ezzel ellentétes intézkedés, megállapodás semmis.

- A **személyi jogos gyógyszerész igenlő szavazatával** hozható döntés a gyógyszertár szakmai vezetésével, irányításával és a közfinanszírozással kapcsolatos szakmai kérdésekben, így
 - a gyógyszertári **termékkör** kialakítására,
 - a gyógyszerek beszerzésére, készletezésére, eltartására, kiadására,
 - a gyógyszerekkel kapcsolatos **betegtájékoztatási és kereskedelmi gyakorlatra** vonatkozó tevékenységre,
 - a gyógyszertárban szakellátási feladatokat ellátó személyek foglalkoztatására, valamint
 - a közfinanszírozási szerződések megkötésére és módosítására vonatkozóan.

Köszönöm a figyelmet!